SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 107/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., bytom V., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 12/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2006 doručená sťažnosť z 23. januára 2006 J. K., bytom V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 12/2004.

Sťažovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu uviedla, že 18. novembra 2004 podala na okresnom súde návrh na povolenie obnovy trestného konania. Konanie o tomto návrhu je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 1 Nt 12/2004. Do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu však okresný súd nevykonal *„... jediný úkon vo veci a o návrhu nerozhodol, t. j. je viac ako rok absolútne nečinný...“*

Sťažovateľka preto podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní.

Nečinnosť okresného súdu presahujúcu jeden rok (od podania návrhu na povolenie obnovy konania) považuje sťažovateľka za neprimeranú, poškodzujúcu jej práva vzhľadom na charakter návrhu a jeho dôvody. Sťažovateľka totiž navrhovala povolenie obnovy trestného konania, v ktorom bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 106/99 zo 16. marca 2001 uznaná vinnou zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 Trestného zákona (zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, platného a účinného do 31. decembra 2005), za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 2 To 10/02-404 zo 7. februára 2002 bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľky proti prvostupňovému rozsudku. Rozsudok súdu prvého stupňa tak nadobudol právoplatnosť 7. februára 2002.

Zo skutočností uvádzaných sťažovateľkou v návrhu na povolenie obnovy konania ani z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu nevyplýva žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti veci.

Všetky skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci sú zistiteľné z trestného spisu a predložených nových listinných dôkazov, o ktoré opiera sťažovateľka dôvody navrhovaného povolenia obnovy konania, takže nie je daná žiadna okolnosť, ktorá by

okresnému súdu bránila o návrhu sťažovateľky rozhodnúť.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka žiadala aby ústavný súd, vo veci samej vydal tento nález:

„Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 12/2004 porušil právo J. K., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Vranov nad Topľou, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 12/2004 konal bez zbytočných prieťahov.

J. K. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

J. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktorú je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný vyplatiť jej právnemu zástupcovi do jedného mesiaca od dňa doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. sp. zn. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že nečinnosťou okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jej návrhu na povolenie obnovy konania pod sp. zn. 1 Nt 12/2004 dochádza k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy má každý právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prieťahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky garantovať právo na prerokovanie veci v primeranej dobe vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05, III. ÚS 81/05).

Účel označených práv v trestnom konaní pred súdom možno definovať aj ako potrebu, aby stav právnej neistoty osoby obžalovanej z trestného činu, o ktorej vine má rozhodnúť súd, bol odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím v primeranej lehote.

Pri obnove konania podľa Trestného poriadku môže byť toto právo porušené v zásade len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania.

V konaní o návrhu na obnovu konania - v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania - nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ani čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa práva na prejednanie veci súdom v primeranej lehote, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci (t. j. o vine sťažovateľa, resp. o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu) a o odstránenie stavu jeho právnej neistoty právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej (obdobne napr. I. ÚS 63/05).

Takéto rozhodnutie (ktorého sa týkajú označené práva sťažovateľky) bolo totiž už vydané v pôvodnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 106/99 a v zmysle § 393 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota sťažovateľky bola odstránená právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 106/99 zo 16. marca 2001 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 To 10/02 zo 7. februára 2002.

Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, odpadne len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prejednal. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. v primeranej lehote (mutatis mutandis III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04, III. ÚS 18/05, I. ÚS 63/05).

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v predmetnom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikoval ako porušenie označených práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2006